

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 11Co/51/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3823218451
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marek Anovčín
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2025:3823218451.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Mareka Anovčina a členiek senátu JUDr. Aleny Radičovej a JUDr. Márie Vrtochovej, v právnej veci žalobkyne A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., E. XXX/XX, zastúpenej advokátskou kanceláriou BANÍK & Partners s.r.o., so sídlom Bratislava - mestská časť Ružinov, Mlynské Nivy 4948/53, IČO: 51 329 972, proti žalovanému Generali Česká pojišťovna a.s., so sídlom v D., F. A., G. XX/XX, IČO: 452 72 956, Česká republika, konajúca prostredníctvom Generali Poist'ovňa, pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom Bratislava - mestská časť Karlova Ves, Lamačská cesta 3/A, IČO: 54 228 573, zastúpenému JUDr. Gabrielou Reichovou, advokátkou so sídlom v Martine, Pavla Mudroňa 26, IČO: 42 071 135, o náhradu škody, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prievidza, č. k. 7C/31/2023 - 247 zo dňa 29. apríla 2025, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku III. o náhrade trov konania p o t v r d z u j e .
- II. Žalobkyni p r i z n á v a proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 1 817,- eur spolu s 5,5 % ročným úrokom z omeškania od 16.03.2023 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. vo zvyšku žalobu zamietol a výrokom III. priznal žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Výrokom IV. súd upravil učtáreň Okresného súdu Prievidza, aby zostatok preddavku na vykonanie dôkazu, evidovaný pod položkou registra 42, rok 2024, číslo účtovného dokladu 26-8-24, po právoplatnosti rozsudku, bol poukázaný žalobkyni a zostatok preddavku na vykonanie dôkazu, evidovaný pod položkou registra 44, rok 2024, číslo účtovného dokladu 48-08-24, po právoplatnosti rozsudku, bol poukázaný žalovanému. Súd prvej inštancie právne vec posúdil podľa § 427 ods. 1, § 429, § 442 ods. 1, § 444 Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 2, § 5 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, § 4 ods. 1, ods. 2 písm. a), § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. V odôvodnení rozsudku súd uviedol, že žalobkyňa sa žalobou domáhala zaplatenia sumy 4 602,- eur s príslušenstvom ako náhrady škody, ktorá pozostávala zo sťaženia jej spoločenského uplatnenia. Súd považoval za nesporné, že dopravná nehoda zo dňa 23.09.2021, pri ktorej došlo k poškodeniu zdravia žalobkyne, bola spôsobená vozidlom, ktoré bolo pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla poistené u žalovaného. V zmysle ust. § 15 ods. 1 zákona o povinnom zmluvnom poistení vznikol žalobkyni nárok na uplatnenie náhrady škody priamo u žalovaného. V dôsledku toho bola daná pasívna vecná legitímácia žalovaného v konaní. Žalobkyňa sa voči žalovanému domáhala zaplatenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 4 602,- eur s prísl. Tento nárok odvodzovala od vyjadrenia A. G. A. zo dňa 28.02.2023, ktorým upravil svoj predchádzajúci posudok zo dňa 11.11.2022. V konaní bol medzi stranami tento nárok sporný. Žalovaný nárok žalobkyne neuznával z dôvodu, že podľa záverov MRI zo dňa 25.01.2022 a EMG zo dňa 01.03.2022 nemá sťaženie spoločenského uplatnenia

žalobkyne súvis s dopravnou nehodou, nakoľko ide o degeneratívne zmeny. Žalovaný žalobkyňu navrhol dodatočné vyšetrenie u jeho zmluvného revízneho lekára v Skalici, čo žalobkyňa odmietla z dôvodu vzdialenosti do miesta vyšetrenia a potreby cestovania cca 2,5 hodiny, nakoľko zo zdravotných dôvodov sa prepravuje len s ťažkosťami a cestovanie zvláda max. do cca 1 hodiny od miesta bydliska. S osobným vyšetrením súhlasila, avšak u lekára, ktorý sa nachádza bližšie k miestu jej bydliska. V konaní žalovaný súdu oznámil, že nemá možnosť zabezpečiť vyšetrenie žalobkyne u iného lekára. Vzhľadom k tomu, ako aj k upravovanému hodnoteniu svojho posudku žalobkyne zo strany A. A., súd na návrh strán v konaní nariadil znalecké dokazovanie. Zo záverov predloženého znaleckého posudku vyplynulo, že v súvislosti s následkami úrazu pri dopravnej nehode zo dňa 23.09.2021 sťaženiu spoločenského uplatnenia žalobkyne zodpovedá 75 bodov, pričom znalec hodnotenie znížil o 1/4 z dôvodu, že nemožno zistiť stav obmedzenia chrbtice žalobkyne pred posudzovanou autonehodou. Počtu bodov 75 zodpovedá náhrada vo výške 1 817,- eur (pri hodnote 1 bodu 24,22 eur). Závery znaleckého posudku obe strany sporu akceptovali. Žalobkyňa v konaní navrhla, aby súd rozhodol v zmysle jej žalobného návrhu v kontexte záverov predmetného znaleckého posudku. V konaní bolo preukázané, že žalovaný zatiaľ žalobkyňu titulom náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia neposkytol žiadne plnenie, preto súd považoval nárok žalobkyne vo výške ustálenej podľa znaleckého posudku MUDr. Martina Lukáča za dôvodný. Žalobkyňa si žalobou uplatňovala nárok na zaplatenie sumy 4 602,- eur, preto súd žalobu v časti prevyšujúcej sumu 1 817,- eur, ako nedôvodnú zamietol. Žalobkyňa si voči žalovanému uplatnila aj nárok na zaplatenie úroku z omeškania 5,5 % ročne zo sumy 4 602,- eur od 16.03.2023 do zaplatenia. V konaní bolo zistené, že žalovaný ukončil šetrenie škodovej udalosti 22.12.2022 a následne ho žalobkyňa prostredníctvom právneho zástupcu vyzvala na plnenie v lehote do 5 dní od doručenia výzvy zo dňa 07.03.2023. Výzva bola žalovanému odoslaná doporučene dňa 08.03.2023. Žalovaný na výzvu žalobkyne v uvedenej lehote plnenie neposkytol, v dôsledku čoho sa dostal s plnením do omeškania po uplynutí lehoty určenej na dobrovoľné plnenie. Pri uplynutí lehoty 2 dni na doručenie zásielky, sa žalovaný do omeškania s plnením dostal od 16.03.2023. V súvislosti s tým vznikol žalobkyňu aj nárok na zaplatenie úroku z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s nar. vlády SR č. 87/1995 Z. z. (viď aj nález ÚS SR, č. k. II.ÚS 263/2022). Ku dňu 16.03.2023 bola výška úroku z omeškania 8 %. Keďže žalobkyňa si voči žalovanému uplatnila nárok iba vo výške 5,5 % ročne, súd jej priznal úrok z omeškania iba v požadovanej výške, a to zo sumy 1 817,- eur od 16.03.2023 do zaplatenia. V prevyšujúcej časti, týkajúcej sa úroku z omeškania zo sumy prevyšujúcej 1 817,- eur, súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Hoci súd žalobu čiastočne zamietol, v zmysle ustálenej judikatúry bolo potrebné považovať žalobkyňu v konaní za plne úspešnú, nakoľko jej nárok na zaplatenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia bol dôvodný a výška plnenia závisela od znaleckého posudku. Súd preto žalobkyňu priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Žalovaný v konaní navrhoval, aby súd o trovách konania rozhodol podľa ust. § 257 CSP. Ako dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý by žalobkyňu náhrada trov nemala byť priznaná, uviedol to, že žalobkyňa mu neposkytla potrebnú súčinnosť pri šetrení poistnej udalosti, keďže sa odmietla dostaviť na ním navrhované vyšetrenie v Skalici, bez preukázania objektívnej nemožnosti podrobiť sa tomuto vyšetreniu. K tomu súd uviedol, že žalovaný listom zo dňa 22.12.2022 žalobkyňu oznámil ukončenie šetrenia škodovej udalosti bez poskytnutia plnenia. Až na základe žiadosti žalobkyne o prehodnotenie postupu, jej žalovaný navrhol vyšetrenie u svojho revízneho lekára. Súd dodal, že pokiaľ by tento návrh žalovaného žalobkyňa aj akceptovala, nezaručuje to, že by zo strany žalovaného následne k dobrovoľnému plneniu došlo. Súd preto pri rozhodovaní o náhrade trov konania nezhliadol také dôvody osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali postup podľa § 257 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku vo výroku III. o náhrade trov konania podal odvolanie žalovaný. Uviedol, že po oznámení odloženia poskytnutia poistného plnenia z dôvodu nepreukázania nároku na sťaženie spoločenského uplatnenia (nepreukázaná príčinná súvislosť poškodenia na zdraví s dopravnou nehodou zo dňa 23.09.2021 pre lekárom zistené degeneratívne a vekom podmienené zmeny na chrbtici a dolných končatinách), žalovaný v reakcii na žiadosť žalobkyne o prehodnotenie jeho stanoviska so žalobkyňou prostredníctvom jej právneho zástupcu, intenzívne naďalej komunikoval v úmysle doriešiť sporné plnenie mimosúdne. Ešte pred podaním žaloby (žaloba podaná na súde 30.06.2021), sa žalovaný počas niekoľkých mesiacov intenzívne venoval všetkým žiadostiam žalobkyne a opakovane jej vysvetľoval, že bez objektívneho posúdenia, najmä charakteru a pôvodu jej zdravotných ťažkostí (nemožného bez jej osobného vyšetrenia), nie je možné poskytnúť poistné plnenie, na ktorého poskytnutí striktné trvala. Na preukázanie týchto tvrdení predložil mailovú komunikáciu právneho zástupcu žalobkyne so žalovaným, vrátane odpovede žalovaného zo dňa 21.04.2023 na predžalobnú výzvu žalobkyne. Tvrdil, že mal záujem o objektívne posúdenie sťaženia spoločenského uplatnenia ďalším nezávislým

revíznym lekárom (A. H. I., A.), ktorý k záveru, či mohlo dôjsť k obmedzeniu hybnosti chrbtice, ako následku dopravnej nehody zo dňa 23.09.2021, potreboval vyšetriť žalobkyňu, keď súčasne považoval dodanú zdravotnú dokumentáciu za nedostatočnú. Žalobkyni bola počas celého obdobia opakovane komunikovaná táto požiadavka a v jej súvislosti aj ponúkaná možnosť vyšetrenia u A. H. I., MSc., v termíne, ktorý si mohla sama zvoliť. Žalovaný v tomto štádiu predsúdneho konania žalobkyni vyšiel maximálne v ústrety za účelom došetrenia škodovej udalosti. Žalobkyňa na túto ponuku žalovaného nijako nereagovala, rozhodla sa túto možnosť nevyužiť a podala žalobu na súd. Následne v priebehu konania k tejto časti argumentácie žalovaného uviedla, že účasť na vyšetrení u A. H. I., A., nebola v jej prípade možná, a to z dôvodu jej zdravotného stavu (ťažkostí spojených s dlhším sedením), ktoré sa následne preukázali ako nepodložené a neobjektívne, v kontexte s ďalším v konaní vykonaným dokazovaním, keď z neho vyplynulo, že žalobkyňa trpí ľahkým, t. j. najnižším stupňom obmedzenia hybnosti chrbtice (znalecký posudok MUDr. Lukáča), žalobkyňa navštevovala ako svojho ošetrojúceho lekára A. G. A., a to ešte v čase bezprostredne po úraze (počas liečby v roku 2021), t. j. v čase, kedy bolo možné dôvodne predpokladať ešte existenciu intenzívnejších zdravotných problémov, ako tomu bolo s odstupom 1,5 roka od nehody, pričom za ním dochádzala do ambulancie cca 1,5 hod. vzdalenej od miesta jej bydliska, žalobkyňa vykonáva aj naďalej v rámci svojich pracovných činností prevažne administratívnu prácu (pracuje na PC) a lektorskú činnosť, keď v priemere jedna prednáška trvá 8 hodín, pričom túto činnosť vykonáva v stoji alebo si sadne (výpoveď žalobkyne zo dňa 05.04.2024). Žalovaný trval na tom, že vykonal všetko, čo bolo v jeho aktuálnych možnostiach, aby došlo k objektívnemu posúdeniu sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne, a to ešte v predsúdnom konaní, pričom žalobkyňa úplne nedôvodne takýto postup neprijala a nevyhnutnú súčinnosť potrebnú pre riadne prešetrenie ňou uplatnených nárokov odmietla žalovanému poskytnúť. Zdôraznil, že ak by žalovaný nechcel poskytnúť žalobkyni žiadne plnenie, žiadosť žalobkyne o preskúmanie záverov šetrenia by bola rovno odmietnutá a nenavrhol by jej preskúmanie a posúdenie zdravotných následkov jej úrazu, k čomu logicky je nevyhnutná jej osobná účasť, čo však žalobkyňa svojím postojom od začiatku bojkotovala. V tomto smere považoval aj úvahu súdu, či by (ne)plnil na základe záverov takejto lekárskej ohliadky za úplne neodôvodnenú a značne špekulatívnu. Dodal, že plnenie poskytol, a to v súlade s preukázaným zdravotným stavom žalobkyne, ktorý bol následkom dopravnej nehody a k takémuto plneniu by rovnako pristúpil aj bez súdneho konania. Výhrada, ktorú prezentoval súd, by mohla obstať jedine v prípade, ak by sa žalobkyňa vyšetrenia zúčastnila a žalovaný by napriek tomu neposkytol plnenie v súlade s jeho závermi, čo nebol daný prípad. Odôvodnenie rozhodnutia súdu v tejto časti považoval zároveň za nedostatočné aj vzhľadom k chýbajúcemu odôvodneniu vo vzťahu ku konkrétne prezentovaným námietkam žalovaného, keď dôvod, pre ktorý súd nevzhladol osobitné okolnosti v zmysle § 257 CSP, bol podľa odôvodnenia rozsudku v podstate založený len na úvahe, či by aj v prípade účasti žalobkyne na vyšetrení, bol žalovaný plnenie poskytol. Žalobkyňa svojím postojom vyvolala zbytočne súdny spor a jeho nemalé finančné náklady, ktorým sa bolo možné v prípade jej súčinnosti žalovanému nepochybné vyhnúť. Aj z tohto dôvodu mal za to, že aplikácia ust. § 257 CSP by bola správnym a najmä spravodlivým riešením s ohľadom na všetky preukázané osobitné okolnosti súvisiace so šetrením danej škodovej udalosti a nárokov uplatnených žalobkyňou. Záverom navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III. zmenil tak, že žiadnej zo sporových strán neprizná nárok na náhradu trov konania.

3. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedla, že zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 CSP vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok: 1/ dôvody hodné osobitného zreteľa a 2/ výnimočné okolnosti. Poukázala na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2MCdo 17/2009, sp. zn. 5Cdo 67/2010 a sp. zn. 3MCdo 46/2012 a rozhodnutia Ústavného súdu ČR, sp. zn. III. ÚS 292/07 a sp. zn. I. ÚS 303/12. Podľa žalobkyne, priamo z textu ustanovenia § 257 vyplýva, že súd by mal podľa neho rozhodovať iba vo výnimočných prípadoch a jeho aplikácia musí mať vždy výnimočný charakter. Zmyslom je odstránenie neprimeranej tvrdosti, inými slovami dosiahnutie spravodlivosti pre účastníkov konania, pokiaľ ide o vedenie konania a jeho výsledok. Žalovaný sa v odvolaní snažil navodiť dojem, že žalobkyňa mu odmietla poskytnúť nutnú súčinnosť vo forme osobného vyšetrenia u ním osloveného revízneho lekára a zbytočne tak vyvolal nákladný súdny spor. Žalovaný, resp. jeho likvidačný zástupca na území SR (cestou ktorého je škoda žalobcu likvidovaná), je nadnárodnou spoločnosťou s dostatočným personálnym aj finančným zázemím. Na strane druhej, je žalobkyňa ako osoba poškodená na zdraví pri dopravnej nehode, častokrát bez medicínskeho a právneho vzdelania, ktorá pri uplatňovaní nárokov na náhradu škody voči poisťovateľovi, je v slabšom postavení voči poisťovateľovi. Verifikovať rozsah žalobkyňou uplatneného nároku možno len na základe jej klinického vyšetrenia lekárom atestovaným v odbore zodpovedajúcim poškodeniu

zdravia. Možno tak uzavrieť, že hodnotenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, je bez klinického vyšetrenia poškodeného neprípustné a v odborných kruhoch neakceptovateľné, kde práve z tohto dôvodu žalobkyňa absolvovala dňa 11.11.2022 vyšetrenie v chirurgickej ambulancii A. A. a o závery jeho posudku v spojení s vyjadrením zo dňa 28.02.2023 aj oprela žalovaný nárok. Listom zo dňa 22.12.2022 žalovaný oznámil, že škodovú udalosť odkladá bez poskytnutia poistného plnenia, kde sa v odôvodnení ďalej odvoláva na stanovisko zmluvného lekára bez uvedenia jeho mena či špecializácie. Žalovaný tak učinil bez osobného vyšetrenia žalobkyne lekárom a túto alternatívu, ako ďalšieho postupu v likvidácii, ani nenavrhol. Už v tejto fáze predsúdneho konania je dôvodné sa domnievať, že žalovaný považoval vec za uzavretú a nebyť zastúpenia advokáta, žalobkyňa sa svojho nároku (jeho časti) nikdy nedomôže. Až na základe intervencie právneho zástupcu, žalovaný prehodnotil svoj postoj a navrhol kontrolné vyšetrenie u ním osloveného revízného lekára. Žalobkyňa s vyšetrením súhlasila, ale z objektívnych dôvodov žiadala toto realizovať bližšie k miestu jej trvalého bydliska. Tvrdenie žalovaného o bezdôvodnom odmietnutí nutnej súčinnosti je tak nepravdivé a zavádzajúce. Dňa 05.04.2024 sa vo veci konalo pojednávanie, ktoré súd prvej inštancie odročil na neurčito a poskytol žalovanému lehotu 30 dní na oznámenie, či na posúdenie zdravotného stavu žalobkyne vie zabezpečiť iného, ako ním navrhnutého lekára. So súhlasom žalobkyne sa tak súd snažil v záujme zachovania princípu hospodárnosti konania (čl. 17 CSP) predísť znaleckému dokazovaniu, žiaľ, vzhľadom na neskôr prezentované negatívne stanovisko žalovaného, neúspešne. Z pohľadu žalobkyne je nepochopiteľné, že žalovaný ako spoločnosť so zastúpením v 115-tich mestách a obciach Slovenska, trvá na vyšetrení len jediným lekárom (A. H. I.), ak má možnosť osloviť ktoréhokoľvek iného lekára. Znalecké dokazovanie zhodne navrhli obe strany sporu, preto súd prvej inštancie uložil povinnosť zložiť preddavok na trovy dôkazu tak žalobkyňi, ako aj žalovanému. Žalobkyňa bola v konaní pomerne úspešná, teda čiastočne získala to, čoho sa žalobou domáhala, a vzhľadom na okolnosti prípadu je zrejmé, že bez podania žaloby, by tento výsledok nedosiahla. Súdne konanie preto nemožno označiť za zbytočné, na mieste nie sú ani úvahy o nedôvodnom či predčasnom podaní žaloby, kde žalobkyňa v uvedenom odkázala na nález Ústavného súdu SR zo dňa 17.08.2016, sp. zn. I. ÚS 263/2016. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil v intenciách § 220 ods. 2 CSP, keď toto obsahuje všetky zákonom vyžadované obsahové náležitosti a spĺňa aj naň kladené kvalitatívne požiadavky. Súd rovnako poskytol obojstranným stranám priestor na vyjadrenie k prípadnej aplikácii ust. § 257 CSP a napokon uzavrel, že dôvody osobitného zreteľa pri rozhodovaní o náhrade trov konania nevzhladol. Rozsudok súdu je tak z pohľadu žalobkyne spravodlivý a plne súladný s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít. Na základe všetkých vyššie uvádzaných skutočností mala žalobkyňa za to, že odvolanie žalovaného je nedôvodné v celom rozsahu, čo odôvodňuje postup odvolacieho súdu podľa § 387 ods. 1 CSP. Žalobkyňa si uplatnila nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

4. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutom výroku III. o náhrade trov konania podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecné správne potvrdiť.

5. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I., II. a IV. odvolaním napadnutý nebol, preto je v týchto častiach právoplatný a rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý.

6. V predmetnom spore rozhodol súd prvej inštancie o trovách konania (výrok III. napadnutého rozsudku) podľa ust. § 255 ods. 1 CSP. Žalobkyňu v konaní považoval za plne úspešnú, pretože jej nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia bol dôvodný a výška plnenia závisela od znaleckého posudku. Napriek návrhu žalovaného na postup podľa § 257 CSP, pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania, súd nevzhladol také dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali tento postup.

7. Podstatou odvolacej argumentácie žalovaného bol nesúhlas s rozhodnutím o náhrade trov konania z dôvodu, že vykonal všetko, čo bolo v jeho možnostiach, aby došlo k objektívnemu posúdeniu nároku žalobkyne, a to ešte v predsúdnom konaní. Dôvodil, že žalobkyňa nedôvodne tento postup neprijala a nevyhnutnú súčinnosť potrebnú pre riadne prešetrenie ňou uplatnených nárokov odmietla žalovanému poskytnúť. Tieto skutočnosti považoval žalovaný za dôvod hodný osobitného zreteľa a domáhal sa v prejednávanej veci aplikácie ustanovenia § 257 CSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania.

8. Podľa § 255 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa úspechu vo veci (ods. 1). Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo (ods. 2).

9. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

10. Náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci (zásada zodpovednosti za výsledok sporu), charakteristická pre sporové konanie, ktorá je premietnutá v ustanovení § 255 CSP, ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania, pričom úspech vo veci súd vždy skúma čo do právneho základu veci a čo do výšky priznaného nároku. Zásada úspechu vo veci je doplnená zásadou zodpovednosti za zavinenie, ktorá je vyjadrená ustanovením § 256 CSP. Zásada úspechu vo veci (zásada zodpovednosti za výsledok sporu), charakteristická pre sporové konania, sa uplatní tak, že neúspešná strana je povinná nahradiť v spore úspešnej strane trovy konania, ktoré úspešnej strane vznikli. Ide o náhradu všetkých trov, ktoré sú preukázané, odôvodnené, účelne vynaložené, a ktoré vznikli v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva. Procesný úspech sa určuje vo vzťahu k predmetu sporu úspechom (t. j. víťazstvom) v spore. Plný úspech v spore sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku, ktorým sa rozhodlo vo veci samej. Plný úspech v spore môže mať žalobca aj žalovaný. Aplikujúc uvedené na posudzovanú právnu vec, žalobkyňa bola v konaní úspešná, pretože jej nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia bol v konaní riadne preukázaný. Vo vzťahu k rozhodnutiu o nároku na náhradu trov konania, nebolo v konaní podstatné, že žalobkyňa iba čiastočne získala to, čoho sa žalobou domáhala (výška jej nároku), pretože základ ňou uplatneného nároku bol daný a preukázaný a výška samotného plnenia závisela od znaleckého dokazovania, t. j. od takých odborných znalostí v oblasti medicíny, ktorými žiadna zo strán sporu, ale ani konajúci súd nedisponujú, pričom žalobkyňa žalobu nepodávala bez akéhokoľvek odborného podkladu, ale na podklade bodového ohodnotenia sťaženia jej spoločenského uplatnenia, poskytnutého jej príslušným lekárom.

11. Z uvedených dôvodov, ako aj z dôvodov uvádzaných nižšie, odvolací súd zastáva názor, že v danej veci nie sú na mieste úvahy o nedôvodnom či predčasnom podaní žaloby.

12. Žalobkyni bola spôsobená škoda na zdraví a podľa nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.08.2016, sp. zn. I. ÚS 263/2016, „nárok na náhradu škody vznikne v okamihu, keď vznikne škoda – vždy a nevyhnutne po skutočnosti, ktorá ju spôsobila „tzv. škodová udalosť“, a splatným sa stane nasledujúci deň po jeho vzniku (R 28/1985); právo na jeho uplatnenie súdnou cestou (actio nata) spravidla vznikne dňom splatnosti pohľadávky bez toho, že by najskôr malo byť uplatnené u škodcu. Žalobu o náhradu škody možno podať už v deň, kedy právo mohlo byť po prvýkrát uplatnené na súde, teda hneď, ako mohla byť dôvodne podaná žaloba na priznanie tohto práva.“ V súlade s týmto nálezom a v nadväznosti na okolnosti prejednávanej veci mohla žalobkyňa žalobu podať už skôr, a to po odpovedi žalovaného zo dňa 22.12.2022 a vôbec ho nemusela žiadať o prehodnotenie rozsahu poistného plnenia listom zo dňa 07.03.2023, následne na čo žalovaný požadoval od žalobkyne podrobenie sa vyšetreniu u ním určeného lekára v značnej vzdialenosti od miesta jej bydliska.

13. Podľa uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS 113/2019 zo 6. júna 2019, aplikácia § 257 Civilného sporového poriadku pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď síce sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania podľa zásady úspechu v konaní, príslušný súd však dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach u strán sporu. Takéto rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania sa nesmie javiť ako neprimeraná tvrdosť voči subjektom konania a nesmie odporovať dobrým mravom.

14. Vo vzťahu k sporovým stranám, náhrada trov konania plní funkciu kompenzačnú, vyplývajúcu zo skutočnosti, že trovy konania sa strane nahrádzajú. Tiež plní funkciu preventívnu, keďže nevyhnutnosť vzniku trov každého sporového konania do určitej miery preventívne pôsobí proti svojvoľnému a šikanóznemu uplatňovaniu alebo bráneniu domnelých subjektívnych práv na súde. Napokon, náhrada trov konania plní aj funkciu sankčnú, ktorá súvisí s celkovou náhradou trov konania protistrany. Vzhľadom na vyššie uvedené, by bolo nepriznanie nároku na náhradu trov konania žalobkyni tak, ako žiadal žalovaný v odvolaní, a to i napriek neúspechu žalovaného v spore a úspechu žalobkyne (hoci nie

v rozsahu, ktorý si uplatnila pri podaní v žalobe, ale v rozsahu stanoveným znaleckým dokazovaním) v spore, popretím všetkých troch funkcií náhrady trov konania, s dôrazom na tradičný princíp, podľa ktorého tomu, kto je v práve, nemôže byť vedenie sporu na škodu. Správne postupoval súd prvej inštancie, keď žalobkyni priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

15. Aplikácia ustanovenia § 257 Civilného sporového poriadku pre nepriznanie náhrady trov konania musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter. Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa ustanovenia § 257 Civilného sporového poriadku vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok, a to dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti. Úvaha súdu, že ide o výnimočný prípad a či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii, kde sa tieto často vyskytujú a tento dôvod je daný charakterom tohto konania alebo charakterom procesnej situácie. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa treba prihliadať v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých strán a je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale treba zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia, najmä na majetkové pomery oprávnenej strany. Významnými z hľadiska aplikácie uvedeného ustanovenia sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj strán v priebehu konania a pod. Nepriznať hoci len čiastočne náhradu trov konania strane, ktorej na ňu vznikol nárok, je možné len za predpokladu, že v konkrétnej veci možno od takejto strany spravodlivo požadovať, aby (hoci len čiastočne) si sama hradila jej vzniknuté trovy konania, a to práve z konkrétne uvedených a existujúcich dôvodov hodných osobitného zreteľa. Je preto potrebné, aby skutkové okolnosti, v ktorých sa vidí naplnenie dôvodu hodného osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania, boli preukázané, a to zo všetkých aspektov, ktoré sú podľa ustálenej praxe všeobecných súdov relevantné.

16. Odvolací súd zdôrazňuje, že ustanovenie § 257 Civilného sporového poriadku upravujúce moderačné právo súdu, osobitne zdôrazňujúce kritérium dôvodov hodných osobitného zreteľa, sa má vykladať prísne reštriktívne, a teda uplatnenie tohto ustanovenia prichádza do úvahy len výnimočne, keď výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach u strán sporu. V danom prípade má odvolací súd za to, že zo strany žalovaného neboli produkované žiadne také dôvody hodné osobitného zreteľa, žiadne výnimočné okolnosti veci alebo na strane žalobkyne, či správania sa žalobkyne, ktoré by odôvodňovali použitie citovaného ustanovenia. V tejto súvislosti sa odvolaciemu súdu žiada poznamenať, že podstatné pre posúdenie úspechu a neúspechu, bol znalecký posudok, ktorý akceptovali obe strany a nie posudok lekára, u ktorého navrhoval žalovaný vyšetrenie, ktoré žalobkyňa odmietla pre značnú vzdialenosť od jej bydliska. Na tomto mieste je potrebné prisvedčiť tvrdeniu žalobkyne, že s vyšetrením súhlasila, avšak legitímne požadovala vyšetrenie vykonať bližšie k miestu jej trvalého pobytu. Uvedenú požiadavku, s poukazom na zdravotný stav žalobkyne, ktorý bol objektívne preukázaný znaleckým skúmaním, nie je možné označiť ako „bezdôvodné odmietnutie nutnej súčinnosti“, ako to tvrdil žalovaný, a to ani z hľadiska jej návštev u jej ošetrojúceho lekára, ani z hľadiska charakteru jej práce. Právnym dôvodom nároku na náhradu trov konania je to, že strany, ktoré viedli spor, konajú „na vlastné nebezpečenstvo“ a nesú tak zodpovednosť za výsledok sporu. Odvolací súd pripomína, že len nesúhlas žalovaného s názorom súdu prvej inštancie nepostačuje na postup podľa ustanovenia § 257 Civilného sporového poriadku.

17. Žalobkyni bolo poškodené zdravie v dôsledku dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla povinne zmluvne poisteného u žalovaného, od ktorého z toho dôvodu žiadala poistné plnenie. Zmyslom konštrukcie právnej úpravy povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, je ochrana poškodeného, s cieľom čo najrýchlejšie a najpružnejšie ochrániť poškodeného tak, aby bol čo najmenej obťažovaný. Pre posúdenie poškodenia zdravia žalobkyne bolo nepochybne dôležité tieto poškodenia odborne posúdiť. Ak je však účelom povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla ochrana poškodeného, s cieľom čo najrýchlejšie a najpružnejšie ho ochrániť tak, aby bol čo najmenej obťažovaný, bolo by v rozpore s týmto účelom požadovať od osoby poškodenej na zdraví, aby sa zúčastnila vyšetrenia lekárom v mieste vzdialenom od jej bydliska približne 2,5 hodiny cesty. Pokiaľ žalobkyni z dôvodu jej zdravotného stavu takéto vyšetrenie nevyhovovalo, bol to žalovaný, ktorý mal v záujme predĺženia súdneho sporu vyvinúť väčšie úsilie a zabezpečiť vyšetrenie žalobkyne v mieste jej bydliska, resp. v mieste dostupnejšom k miestu jej bydliska. Žalobkyňa bola nie jej vinou poškodená na zdraví a bol to žalovaný, ktorý bol v pozícii toho, kto tu, jednoducho povedané, mal byť pre žalobkyňu

a tejto mal viac vyjsť v ústrety v súlade s účelom povinného zmluvného poistenia. V danom prípade nenastala situácia, že by žalobkyňa úplne odmietala podrobiť sa vyšetreniu svojho zdravotného stavu a bez akejkoľvek komunikácie so žalovaným rovno podala žalobu po jeho prvom zamietavom stanovisku, čo aj v súlade s vyššie uvedeným rozhodnutím Ústavného súdu SR urobiť mohla. Pri hodnotení celého sporu, z uvedených hľadísk, je záver súdu prvej inštancie o nemožnosti použitia ustanovenia § 257 CSP pri rozhodovaní o trovách konania správny.

18. Podľa názoru odvolacieho súdu, neobstojí ani námietka žalovaného o nedostatočnom odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie, ktorá vyplynula z obsahu odvolania. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku, pri priznaní nároku na náhradu trov konania, vysvetlil prijaté závery spôsobom, z ktorého je zrejmé, akými úvahami sa riadil. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie zodpovedá kritériám riadneho odôvodnenia rozsudku podľa § 220 ods. 2 CSP.

19. Odvolací súd pripomína, že za procesnú vadu konania podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP nemožno považovať to, že žalovaný sa s rozhodnutím súdu prvej inštancie nestotožňuje, a že súd neodôvodnil rozhodnutie podľa jeho predstáv. Samotná skutočnosť, že odvolateľ nesúhlasí so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama o sebe viesť k záveru o naplnení dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

20. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku III. o náhrade trov konania v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

21. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 255 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o náhrade trov konania bol potvrdený týmto rozhodnutím odvolacieho súdu, teda žalobkyňa bola v odvolacom konaní neúspešná. S poukazom na skutočnosť, že žalobkyni v odvolacom konaní preukázateľne vznikli trovy konania, odvolací súd priznal žalobkyni proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne v zmysle ust. § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie.

22. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP):

- dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP)

- dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

- dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP)

- dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP)

- v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh, § 428 CSP)

- dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (okrem prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP). Dovolateľ má možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).